24 Αυγούστου 2014

Παρουσίαση Βιβλίου- Γαλάτεια Σαράντη ΡΩΓΜΕΣ

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Μυθιστόρημα
Βιβλιοπωλείο της ΕΣΤΙΑΣ
Αθήνα, 1982, Σελ.319

Καλή και η μοντέρνα λογοτεχνία, αλλά κατά καιρούς νιώθω την εσώτερη ανάγκη να καταφύγω στα κλασικά έργα που η αξία τους σαν το παλιό κρασί μεγαλώνει με τον χρόνο. Έτσι, κατέφυγα στη Γαλάτεια Σαράντη, την πρώτη γυναίκα που, το 1997, έσπασε το άβατο, της Ακαδημίας Αθηνών!

Διάβασα το μυθιστόρημά της «Ρωγμές» που πήρε το Βραβείο του Ιδρύματος Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών. Μαγεύτηκα. Μεταφέρθηκα στην Πάτρα του περασμένου αιώνα και λίγο στην Αθήνα. Γεύτηκα τις πιο μεθυστικές γεύσεις και οσμίστηκα το άρωμα μιας άλλης εποχής. Μιας εποχής αρχοντιάς μα και φτώχειας, μεγαλείου μα και ευτελισμών, εξάρσεων μα και διχασμού, του εθνοκτόνου διχασμού της περιόδου του Εμφυλίου και των συνεπειών του που στιγμάτισαν μια ολάκερη χώρα για δυο γενιές.

Η Γαλάτεια Σαράντη, που γεννήθηκε σε μια μεγαλοαστική οικογένεια της Πάτρας το 1920 και πέθανε στην Αθήνα το 2009, σε ηλικία 89 χρόνων, είναι πολυγραφότατη συγγραφέας που απέσπασε πληθώρα βραβείων, ενώ τα έργα της

έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες.

Το λογοτεχνικό έργο της Γαλάτειας Σαράντη χαρακτηρίζεται από στέρεη δομή και περιορισμένη εξωτερική δράση, έμφαση στην ψυχογραφία των προσώπων και αγωνιώδη αναζήτηση του νοήματος της ανθρώπινης μοίρας.

Αυτή την ανθρώπινη μοίρα που έριξε μια γυναίκα, την Άννα, με τα τρία κουτσούβελά της σε μια έρημη παραλία έξω από την Πάτρα, όταν ο άντρας της φυλακίστηκε για φόνο και μετά έγινε καπετάνιος στα βουνά με τον ΕΛΑΣ. Εδώ ζούσε σε ένα μικρό σπιτάκι, και ξενοδούλευε, ενώ, παραδίπλα, σε μια παράγκα, έμενε ένας συγγενής του άντρα της, πρόσφυγας κι αυτός της Μικρασίας, που ψάρευε και νοιαζόταν την οικογένεια.

Εδώ έμεναν χάρη στη μεγαλοψυχία ενός Πατρινού που του ανήκε ο χώρος, που τα παιδιά, που τον θεωρούσαν δικό τους, τον ονόμαζαν Νησάκι.

Παράλληλα, η συγγραφέας φωτίζει και τη ζωή της οικογένειας αυτής του Πατρινού με τα τρία παιδιά, τον Άγγελο, την Ελένη και τον Γιουν. Ο Άγγελος στα φοιτητικά του χρόνια θα ερωτευτεί τη Λουκία, μα θα χωρίσουν μετά από απαίτηση του πατέρα του, χωρίς να μάθει ότι η Λουκία θα γεννήσει μια κόρη.

«Δεν είπαμε ούτε γεια σου, ούτε αντίο, σαν να δόθηκε από κάπου αόρατα ένα σήμα, τραβήξαμε λίγα βήματα μαζί, και στην πρώτη διασταύρωση γύρισε απότομα μπρος πίσω και έφυγε, τρέχοντας σχεδόν, στην αντίθετη κατεύθυνση. Δεν την είδα ποτέ πια.
Πήγα στο σπίτι, έφαγα με τους δικούς μου δίχως να δώσω καμιά εξήγηση για τον ξαφνικό γυρισμό μου… Έπειτα, πάλι χωρίς εξήγηση, σηκώθηκα και βγήκα έξω. Όλα μου φάνηκαν αφόρητα. Τα κρύσταλλα, τα ασημικά, τα πρόσωπα, η ατμόσφαιρα του σπιτιού, η παρακολούθηση, η έγνοια, το περιχαράκωμα. Τράβηξα στην παραλία με βιαστικό βήμα, σαν κάποιος να με έσπρωχνε, γρήγορα να προφτάσω. Στο ξενοδοχείο ζήτησα τη Λουκία. Μου φάνηκε πως ο υπάλληλος χαμογέλασε κοροϊδευτικά.
-Μόλις έφυγε, κύριε. Πρόλαβε τη νυχτερινή ωτομοτρίς των έντεκα και είκοσι.
…Ο σταθμός είναι δυο βήματα. Άκουσα το σφύριγμα της αμαξοστοιχίας και την είδα να φεύγει. Θα ανέβαινα, έστω και την τελευταία στιγμή και χωρίς εισιτήριο. Θα έψαχνα στα βαγόνια. Θα την έβρισκα μοναχούλα της σε μια γωνιά να κλαίει, με εκείνα τα σιωπηλά δάκρυα που τράνταζαν σαν βαθύς κυματισμός. Θα της έλεγα: Κανείς δεν μπορεί να μας χωρίσει!
Δυο λεφτά πιο πριν θα είχα προφτάσει. Σήκωσα τους ώμους και το παραδέχτηκα, και γύρισα στο δωμάτιό μου. Δεν αναρωτήθηκα ποτέ πώς θα ήταν η ζωή μου αν είχα προφτάσει, και ούτε αφέθηκα σε ονειροπολήματα».

Η Ελένη, το κορίτσι της οικογένειας, θα ερωτευτεί πλατωνικά τον φίλο του αδελφού της από τα φοιτητικά χρόνια, τον Φραγκίσκο, που όμως είναι ερωτευμένος με τη Λουκία, που παντρεύεται άλλον.

Η οικογένεια θα βιώσει μια τραγωδία, όταν την περίοδο του Εμφυλίου θα έρθει στο σπίτι μια ομάδα για να σκοτώσει τον πατέρα, και ο μικρός γιος, ο Γιουν, που είχε ασπαστεί τις ιδέες των κομμουνιστών, θα μπει μπροστά για να προφυλάξει τον πατέρα του, και η σφαίρα πέτυχε αυτόν.

Σε αυτές τις ταραγμένες εποχές η φτωχή Άννα που αγωνίζεται για να ζήσει την οικογένειά της, αναγκάζεται να στείλει με διαταγή του άντρα της τα δυο μεγαλύτερα παιδιά της στο βουνό, αλλά αντί να συναντήσουν τον πατέρα τους, κατέληξαν πίσω από το Παραπέτασμα, στην Ουγγαρία. Να τι λέει για τον τρόπο που σκεφτόταν ο πατέρας:

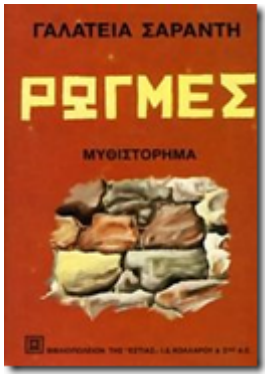
«Δεν υποπτεύθηκε άραγε ποτέ πως ήταν ένα πιόνι, ένα μικρό χαμένο πιονάκι σε μια πελώρια σκακιέρα; Μέθυσε με το «Καπετάν» που του κόλλησαν μπροστά από το όνομα και με τα φυσεκλίκια που τον άφησαν να φοράει, και με τους τρομαγμένους χωριάτες που μπορούσε να τους δέρνει, για το καλό του αγώνα, όσο του έκανε

κέφι. Και παράσταινε τον Αντρούτσο! Είναι να πεθαίνει κανείς από ντροπή πώς τον κάμαν να πιστέψει, κι αυτόν κι άλλους, πως εκείνοι από μόνοι τους φτιάχναν κάτι σπουδαίο. Το φονικό, τη φυλακή, το καπετανιλίκι,, άλλοι τα όρισαν, πατέρα!».

Η συγγραφέας νοιάζεται πολύ για τους ήρωές της, τους ψυχογραφεί, παρουσιάζει τον συναισθηματικό τους κόσμο και τις ψυχικές διακυμάνσεις τους, τα διλήμματα και τις αμφιταλαντεύσεις τους. Κατ’ εξοχήν ουμανίστρια, ιχνογραφεί τον άνθρωπο της εποχής της, στέκεται αλληλέγγυα και γεμάτη κατανόηση στις περιπέτειές του.

Ταυτόχρονα, και σε αυτό το μυθιστόρημα, όπως και σε άλλα, η Γαλάτεια Σαράντη αντλεί τα θέματά της από την οικογενειακή ζωή, τον έρωτα, ενώ διερευνά τις ανθρώπινες σχέσεις. Επιπλέον, με την ευαίσθητη ματιά της στον κόσμο και τη λιτότητα της γραφής της, διαμόρφωσε ένα προσωπικό ιδίωμα γραφής, το οποίο την καθιέρωσε.

Κλείνοντας την αναφορά μου στο μυθιστόρημα της Γαλάτειας Σαράντη «Ρωγμές», ένα μυθιστόρημα με περιπέτειες και αναγνωρίσεις, με ανατροπές, με έντονο το στοιχείο της τραγικότητας της ανθρώπινης μοίρας, ολόγιομο από ευαισθησία και ρομαντισμό, από πάθος και έρωτα, αλλά και από υπολογισμούς, χαίρομαι που ταξίδεψα μαζί με τη συγγραφέα σε μια εποχή περασμένη αλλά όχι ξεχασμένη, που άφησε τόσες πληγές στην ελληνική κοινωνία.

Πηγή: lysandrou.blogspot.gr